

Hamerský potok

Některé skupiny živočichů vázaných na stojaté vody a rybářské hospodaření

Petr Hesoun, Hamerský potok, z.s.

Vážky

Hamerský potok

Metodiky

Epigamní chování

Početnost
larev

Početnost
exuvií

Početnost
imag

Délka vývoje larev

Až dvě generace do roka – *Sympetrum fonscolombii*, ve vhodných podmínkách *Ischnura pumilio*, *S.striolatum*

Jednoletý vývoj – většina Libellulidae, Coenagrionidae

Dvou a víceletý vývoj – většina Aeshnidae, *Leucorrhinia*, Corduliidae

Způsob přezimování

- *Sympecma* – dospělci
- *Lestes*, *Chalcolestes* – vajíčka ve vegetaci i mimo vodu
- *Libellulidae* – vajíčka ve vodním prostředí
- *Leucorrhinia*, *Coenagrionidae*, *Aeshnidae* – larvy ve vodě (různá odolnost na vyschnutí/vypuštění nádrže)

Vazba na vegetaci – důležitá i morfologie nádrže

- Natantní vegetace – *Erythromma*, *Anax*
- vegetace rákosin – *Aeshna affinis*, *Anaciaeshna isosceles*
- vysokých ostřic – *Leucorrhinia*, *Sympetrum*, *Lestidae*
- bahnitých substrátů – *Ischnura pumilio*
- minimální požadavky na vegetaci – *Orthetrum*, *Libellula depressa*

Trofie

- Dystrofní až oligotrofní (mezotrofní) – *Leucorrhinia pectoralis*, *L. dubia*, *L. rubicunda*, *L. albifrons*, *Coenagrion hastulatum*, *Aeshna juncea*, *Sympetrum danae*

Mezotrofní až eutrofní – většina ostatních

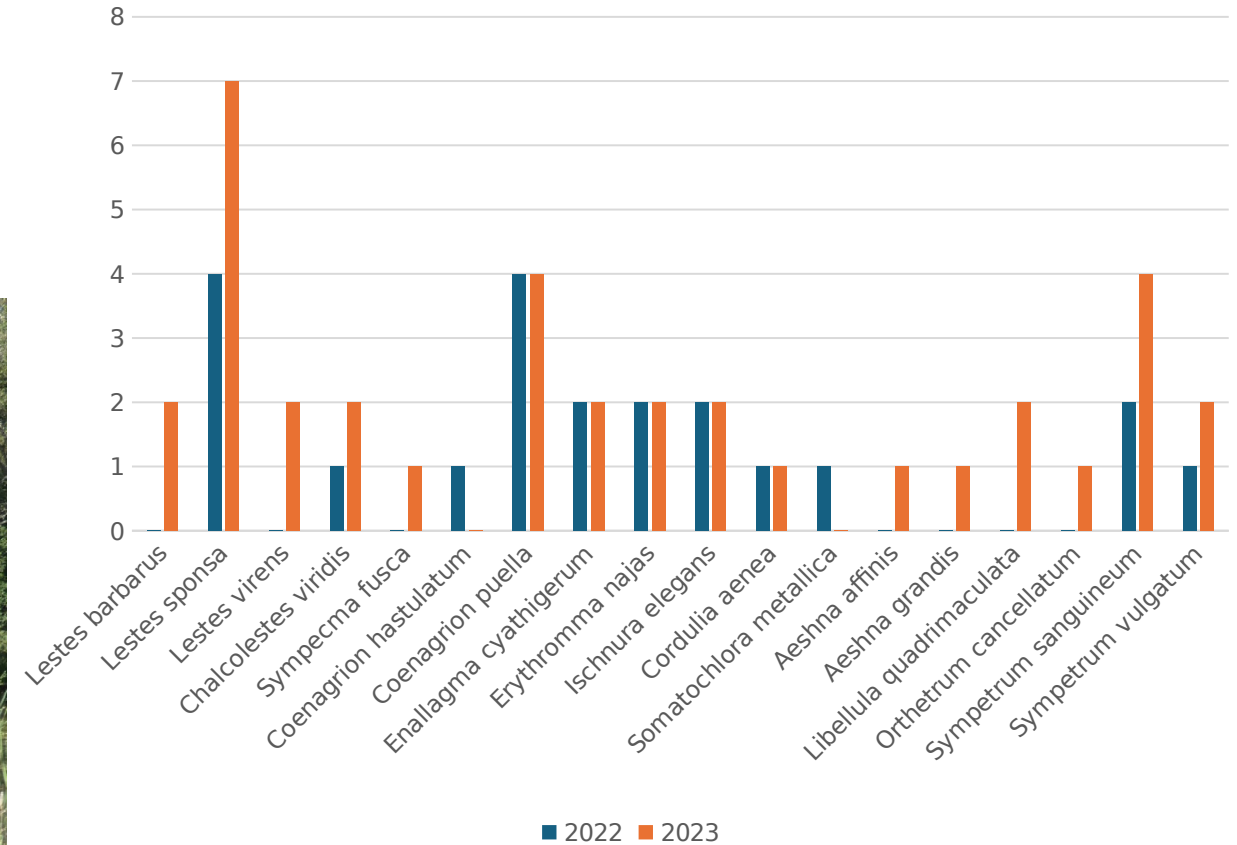

Různé druhy mají různou citlivost

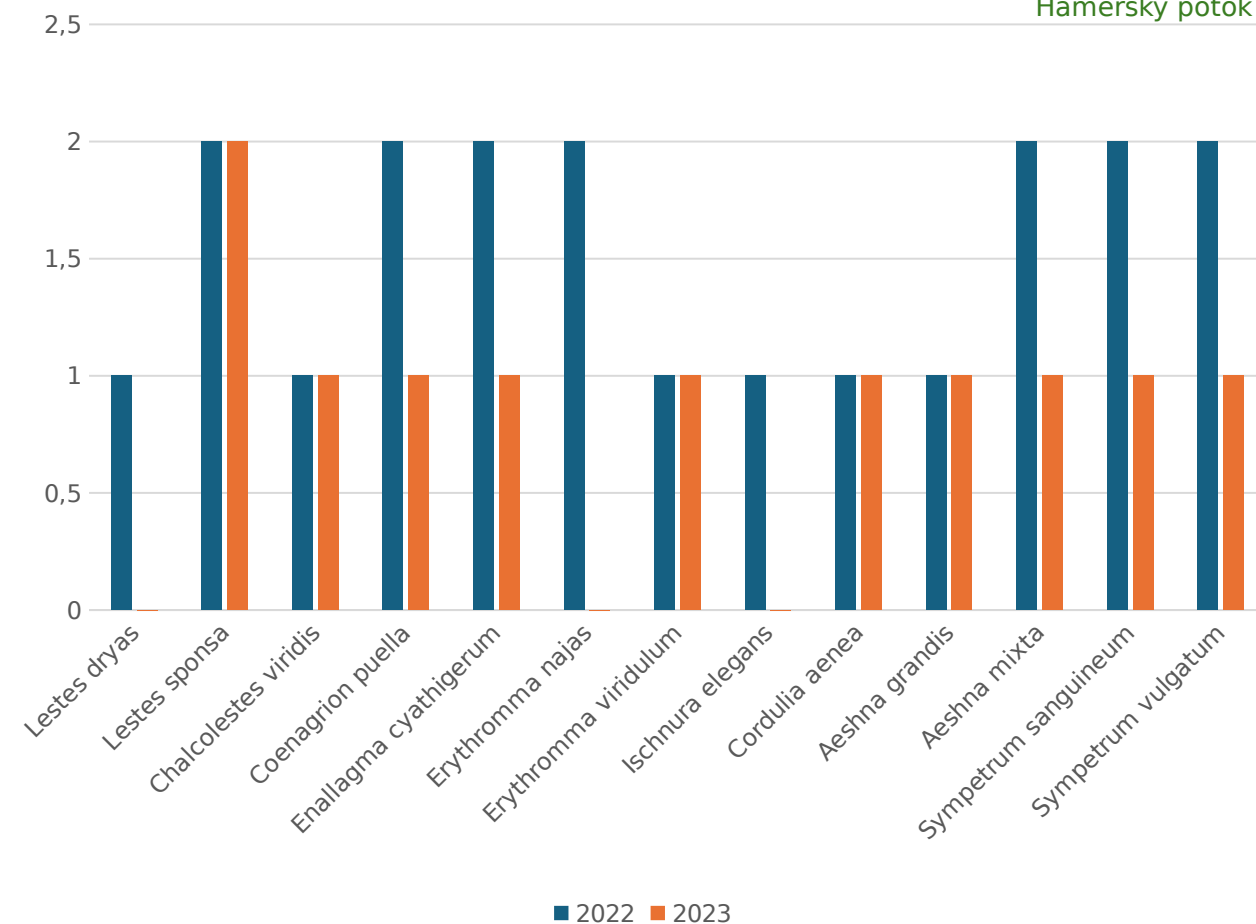
- *Orthetrum cancellatum* (a částečně i ostatní *Orthetrum*), *Ischnura elegans*, *Enallagma cyathigerum*, *Libellula depressa*, *Chalcolestes viridis* – vysoce odolné, najdeme i na výrazně přesazených nádržích
- Druhy *Sympetrum*, *Aeshna*, *Lestes* – citlivější, vyžadují alespoň částečně vyvinutá litorální vegetace
- Druhy *Leucorrhinia*, *Coenagrion hastulatum*, *C.lunulatum* – vysoce citlivé na zarybnění, ale také na kolísání hladiny aj.

Velká Žabka

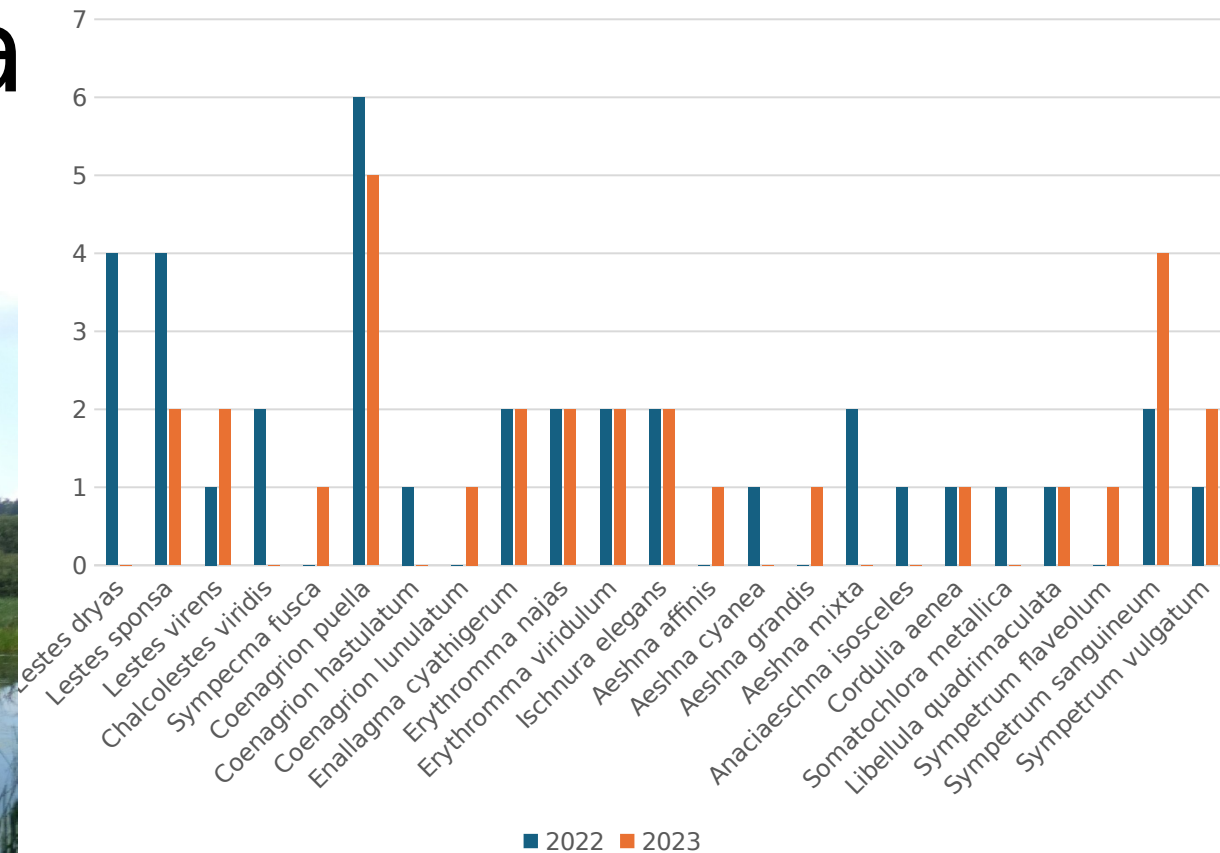

Prokazatelné zlepšení stavu
2022 - 372 kg/ha (K,L,Ka,slunka); 2023 - bez
obsádky

Významné zhoršení stavu. Negativní vliv obsádky nemůže tlumit litorál, který je minimální.
 2022 - 18 (Š); 2023 - 345 kg/ha (K,Ca)

Malá Žabka

Negativní vliv obsádky zřejmě tlumí rozsáhlý litorál
 2022 - ?? (neloveno); 2023 - 467,3 kg/ha (K,L,Ka,Ab)

Ramsarské rybníční lokality (2015)

- **Lednické rybníky** - historicky je z území Dolního Podyjí známo **44** druhů vážek (Uvíra et al. 1999), v roce 2015 bylo na Lednický rybnících zaznamenáno **18** druhů
- **Novozámecký a Břehyňský rybník** - Historicky bylo v lokalitě nalezeno **39** druhů. Během průzkumů v roce 2015 pak bylo v celé lokalitě nalezeno **35** druhů. Z toho v čistě rybníčním prostředí u hráze Břehyňského rybníka bylo zjištěno **13** druhů, z nichž mezi významné můžeme zařadit *Coenagrion pulchellum*. Většina významných druhů je tedy vázána buď na rašeliniště Břehyně-Pecopala, případně na lokalitu tůní, příkopů a rákosin na jižním okraji Novozámeckého rybníka.
- **Třeboňské rybníky** - Celkem byly v roce 2015 při průzkumu 15 lokalit v této RS nalezeny **32** druhy vážek. Existují však velké rozdíly mezi jednotlivými zkoumanými rybníky.

Ruda u Kojákovíc

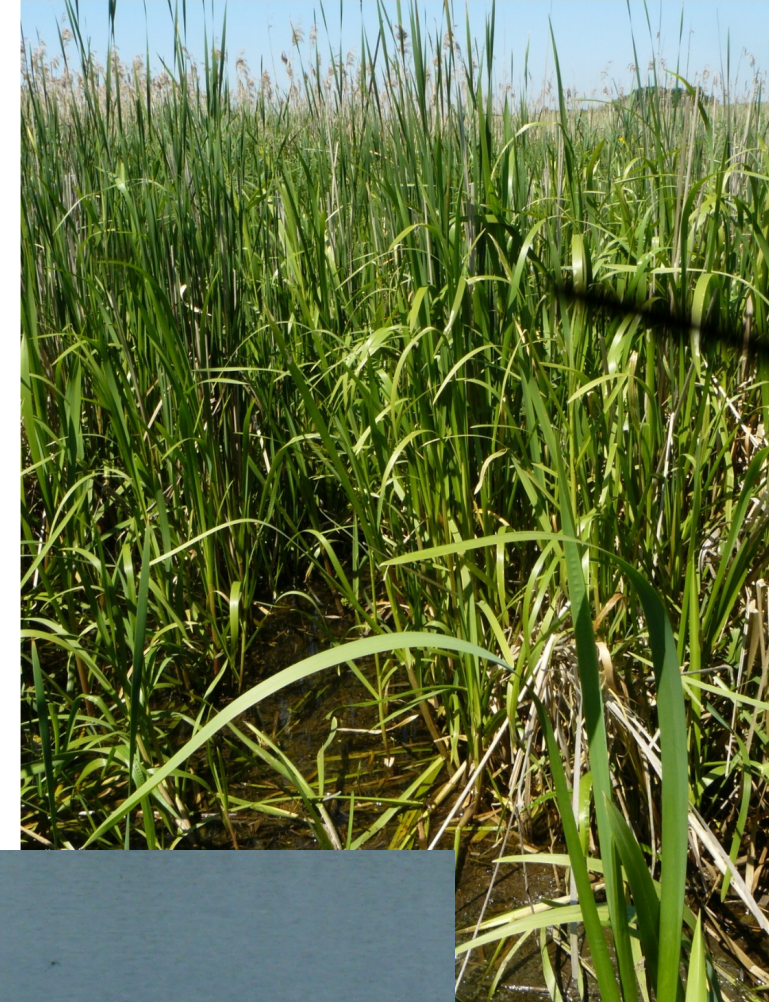
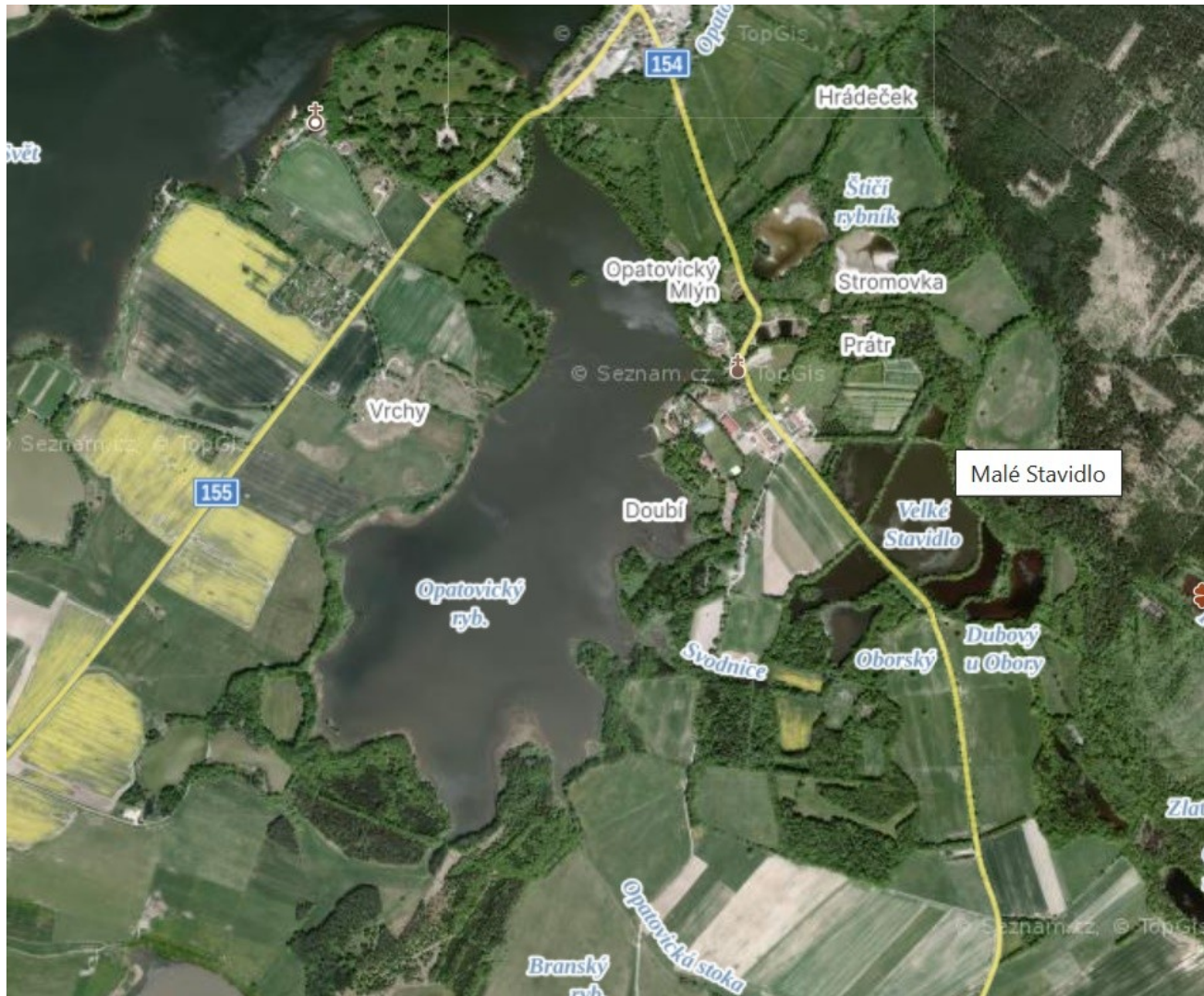
V roce 2016 - 21 druhů

Vizír

V roce 2015 16 druhů

Opatovický rybník

V roce 2015 - 5 druhů

Horusický

V roce 2015 - 6 druhů

Mojžíš

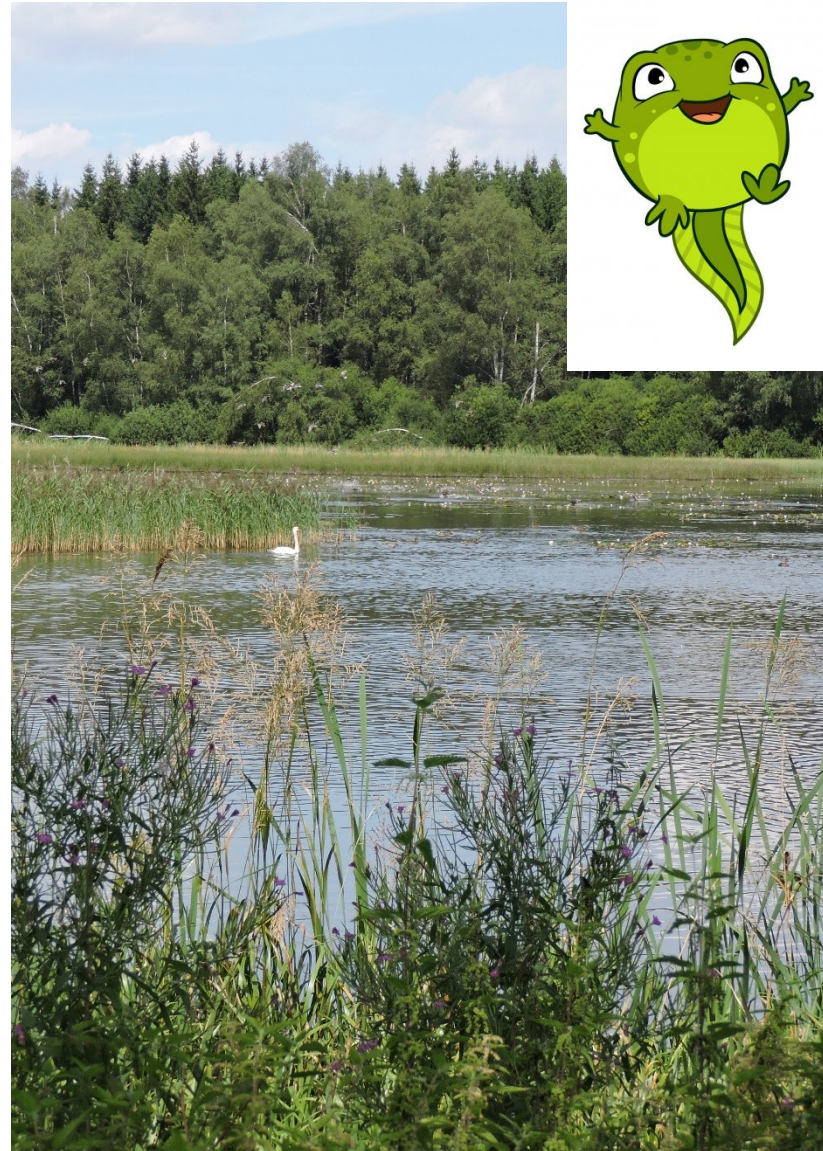

2015 - 10 druhů (pozitivní vliv okolních nádrží)

Význam rybníků pro populace vážek

- Rybníční lokality jsou z pohledu diverzity vážek významné zejména díky biotopům mělčin, tůní, rašelinných okrajů apod. Samotné rybníky však v důsledku rybníčního hospodaření hostí většinou populace několika běžných druhů vážek. Výjimkou jsou některé rybníky s členitými litorály, významným podílem mělkých zón a zejména se systémem hospodaření umožňujícím rozvoj zooplanktonu (např. plůdkové rybníky apod.).
- Potenciál rybníků naznačují zejména některé menší rybníky v ramsarské lokalitě Třeboňské rybníky. Ten je obrovský, pokud se podaří zajistit citlivější systém hospodaření, případně je okolí rybníků vhodně doplněno o mokřadní a drobné vodní plochy.

A co obojživelníci ?

Čolek velký x ryby

Nádrž	Triturus cristatus	ryby
Horní Lesák (2.5.2010)	94M, 14F 108 ks	NE
Luží-horní (4.5.2010)	47M, 34F 81 ks	NE
Luží -střední (6.5.2010)	7M,2F 9 ks	NE (ale do pastí jsem později nějaké chytil)
Luží spodní (8.5.2010)	8M, 4F 12 ks	ANO (ca 10.000 ks lín)
Horní u Lov. (10.5.2010)	64M, 21F 85 ks	NE
Dolní u Lov. (14.5.2010)	5M, 8F 13 ks	ANO (chov lína, okoun)

Děkuji za pozornost

Kontakty: Ing. Petr Hesoun; petr.hesoun@seznam.cz; tel. 724300670

Ochrana, výzkum a udržitelné využívání mokřadů České republiky

Přírodě blízké rybářské hospodaření jako nástroj pro ochranu cenných rybníčních ekosystémů.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

www.ochranarybniku.cz

Realizace:

04/2021 – 04/2024

Financováno z Fondů EHP a Norska 2014-2021 – program CZ – ENVIRONMENT

Výzva: Rago - Pilotní projekty a inovativní řešení pro zlepšování stavu ekosystémů

Číslo výzvy: NF Call-1 - 3.1.1.1, Číslo projektu: 3211100004